

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het koninklijk besluit van 4 mei 2007 strekt ertoe om de kwaliteit (vakbekwaamheid) van de bestuurder in het goederen- en het personenvervoer over de weg te garanderen door middel van een examen voor de toegang tot het beroep (basiskwalificatie) en een systeem van opleiding tijdens de uitoefening van het beroep (nascholing). Het vormt de omzetting van Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad.

Op 2 mei 2018 werd Richtlijn 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 gepubliceerd. Deze richtlijn brengt een aantal wijzigingen aan Richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs aan.

Vermits de materie van de vakbekwaamheid en de nascholing sinds de Zesde Staatshervorming tot de bevoegdheid van de gewesten behoort, wordt met voorliggend voorontwerp van besluit het koninklijk besluit van 4 mei 2007 aangepast aan de wijzigingen die met Richtlijn 2018/645 aan Richtlijn 2003/59/EG worden aangebracht.

Over dit voorontwerp van besluit wordt het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen, de Vlaamse Toezichtscommissie en de Raad van State ingewonnen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld “weginfrastructuur en wegenbeleid”.

Het voorontwerp voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 tot wijziging van richtlijn 2003/59/EG betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen en richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2019/311 van 2 december 2019.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 19 november 2019 en was gunstig.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 9 december 2019.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De vakbekwaamheid en de nascholing van professionele bestuurders wordt geregeld in het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E.

Het koninklijk besluit van 4 mei 2007 vormt de omzetting van Richtlijn 2003/59/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de vakbekwaamheid en de opleiding en nascholing van bestuurders van bepaalde voor goederen- en personenvervoer over de weg bestemde voertuigen, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad en Richtlijn 91/439/EEG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 76/914/EEG van de Raad.

Bij de tenuitvoerlegging van richtlijn 2003/59/EG werden een aantal tekortkomingen vastgesteld, meer bepaald: problemen en rechtsonzekerheid in verband met de interpretatie van vrijstellingen van de vereiste van vakbekwaamheid, de opleiding die slechts gedeeltelijk afgestemd was op de behoeften van bestuurders, problemen voor bestuurders om volledig of gedeeltelijk in een andere lidstaat gevolgde opleidingen wederzijds te laten erkennen en tegenstrijdigheden op het gebied van de vereiste minimumleeftijd tussen richtlijn 2003/59/EG en richtlijn 2006/126/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Om hieraan tegemoet te komen, werd op 2 mei 2018 Richtlijn 2018/645 van het Europees Parlement en de Raad van 18 april 2018 gepubliceerd.

Richtlijn 2018/645 bestaat uit 5 artikelen. Artikel 1 bevat een aantal wijzigingen aan Richtlijn 2003/59/EG. In artikel 2 worden de wijzigingen aan Richtlijn 2006/126/EG vermeld. Artikel 3 handelt

over de omzetting van de richtlijn, artikel 4 bepaalt de inwerkingtreding van de richtlijn en in artikel 5 worden de adressaten van de richtlijn vermeld.

Vermits de materie van de vakbekwaamheid en de nascholing sinds de Zesde Staats hervorming tot de bevoegdheid van de gewesten behoort, komt het dan ook aan de gewesten toe om de wijzigingen die door Richtlijn 2018/645 aan Richtlijn 2003/59/EG worden aangebracht, om te zetten.

Met voorliggend ontwerp van besluit wordt Richtlijn 2018/645 gedeeltelijk, enkel voor wat de bevoegdheid van het Vlaams Gewest betreft, omgezet. Met name wat het artikel 1 van de Richtlijn betreft en dit middels een aanpassing van het koninklijk besluit van 4 mei 2007.

Eveneens wordt het principe gehanteerd dat er niet aan goldplating gedaan wordt bij de omzetting en dus enkel overgaan tot omzetting van wat strikt noodzakelijk is waarbij hiervan enkel afgeweken wordt indien reeds beleidsmatig een keuze in het verleden werd gemaakt.

Op de voornaamste doelgroep van voorliggend ontwerp, met name professionele bestuurders van voertuigen waarvoor een rijbewijs C of D nodig is, zal dit besluit beperkte impact hebben. De inhoud van de te volgen nascholing zal actueler worden en beter aansluiten bij de dagelijkse praktijk. Opleidingen die nu reeds, ingevolgde Europese regelgeving, verplicht moeten worden gevolgd voor het uitoefenen van bepaalde soorten vervoer, zoals bijvoorbeeld ADR, zullen hiermee voor zeven uren kunnen worden ingebracht in de vijfendertig uren die moeten worden gevolgd per nascholingscyclus. De kostprijs of tijdsinvestering in de opleiding blijft dezelfde.

Op de erkende opleidingscentra zal voorliggend ontwerp eveneens een beperkte impact hebben. De inhoud van de aangeboden opleiding zal voor sommige thema's eventueel licht wijzigen. Financieel zal het ontwerp geen impact hebben op deze doelgroep.

Met dit dossier is het de bedoeling om het minimum noodzakelijke te doen voor de omzetting van de ter zake geldende Europese regelgeving.

Daarbuiten zijn er zeker nog facetten die verder onderzoek behoeven zoals verduidelijking van de vrijstellingen, een handhavings- en sanctioneringskader enz...

Met de sector was er hierover al overleg geweest maar hier is nog geen eindpunt bereikt.

Het departement bereidt een decretaal initiatief (verzameldecreet) voor (nadien gevolgd door een BVR).

Het departement MOW werkt aan verdere digitaliseringsinitiatieven. Eén er van is het onderzoek naar het elektronisch ontsluiten via het " burgerprofiel" van alle gevolgde opleidingen / nascholingen. Bij de volgende stap in de behandeling van het voorliggende BVR zal een rapportering (annex planning) toegevoegd worden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Artikel 1 en 2

De artikelen 1 en 2 geven uitvoering aan artikel 3, eerste lid, tweede alinea van Richtlijn 2018/645 dat stelt dat wanneer lidstaten bepalingen vaststellen ter omzetting van de Richtlijn, in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar de Richtlijn moet worden verwezen.

Artikel 3

In Richtlijn 2018/645 wordt er niet meer gesproken over de "communautaire code 95" maar wel over de "Uniecode 95".

Met artikel 3 van voorliggend voorontwerp van besluit wordt artikel 2, 34°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 hiermee in overeenstemming gebracht. Er wordt in de definitie van het begrip “code 95” dan ook verwezen naar de Uniecode 95 als bedoeld in bijlage I bij Richtlijn 2006/126/EG.

Het komt aan het gewest toe om deze aanpassing door te voeren. Immers zoals duidelijk is bevestigd door de Raad van State in haar arresten van 2 april 2019 (arrest met nummer 244.095) en 2 juli 2019 (arrest met nummer 245.065) behoort de regeling die is opgenomen in het koninklijk besluit van 4 mei 2007 tot de bevoegdheid van de gewesten.

Aangezien de gewesten bevoegd zijn voor de regels inzake vakbekwaamheid, komt het ook aan de gewesten toe om te bepalen op welke wijze het bewijs van vakbekwaamheid kan worden geleverd.

Richtlijn 2018/645 schrijft de geharmoniseerde “Uniecode 95” voor die kan worden aangebracht op het rijbewijs, de kwalificatiekaart bestuurder of het bestuurdersattest. Door middel van artikel 3 van het ontwerp wordt het koninklijk besluit van 4 mei 2007 met dit Europese voorschrift in overeenstemming gebracht.

Op die manier begeeft het gewest zich niet binnen de bevoegdheid van de federale overheid voor het rijbewijs. Immers, het koninklijk besluit van 4 mei 2007 bevat momenteel al de mogelijkheid om een “code 95” op het rijbewijs aan te brengen. Aan deze mogelijkheid wordt niets gewijzigd. Dit zou trouwens, los van de interne bevoegdheidsverdeling, gelet op de Europese regelgeving ook niet mogelijk zijn.

De enige aanpassing die wordt doorgevoerd, is een wijziging van de benaming “communautaire code 95” naar “Uniecode 95” om de bepalingen van het koninklijk besluit in overeenstemming te brengen met de Richtlijn 2018/645 en dit op identieke wijze voor alle documenten waar een “code 95” kan worden op aangebracht.

Wanneer toch zou worden geoordeeld dat het hier een bepaling betreft die verband houdt met het rijbewijs, waar de federale overheid bevoegd voor is, dan kan het gewest deze bepaling toch aannemen op grond van de impliciete bevoegdheden. Hoewel in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 melding wordt gemaakt van “decreten” drukt dit artikel slechts een algemeen beginsel uit waarvan ook de gemeenschaps- en gewestregeringen gebruik kunnen maken (zie bv. Adv. RvS 48.740/VR/3 van 9 november 2010). Op grond van die impliciete bevoegdheden kan een overheid de bevoegdheid van een andere overheid betreden voor zover zulks noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid, de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.

Om uitvoering te kunnen geven aan de Richtlijn 2018/645 is het noodzakelijk dat het gewest over de mogelijkheid beschikt om de voorschriften inzake de codes die kunnen worden aangewend als bewijs van de vakbekwaamheid aan te passen. Deze regeling leent zich tot gedifferentieerde regeling. Het gewest betreedt niet het domein van het rijbewijs en regelt niet waaraan een rijbewijs moet voldoen. Het gewest zet trouwens enkel artikel 1 van Richtlijn 2018/645 om en niet artikel 2 dat wijzigingen doorvoert in Richtlijn 2006/126/EG betreffende het rijbewijs. Het betreft louter en alleen een aanpassing van de definitie van de “code 95”. De weerslag op de federale bevoegdheid inzake het rijbewijs is marginaal. Om deze redenen moet worden geconcludeerd dat, wanneer zou worden geoordeeld dat de ontworpen regeling betrekking heeft op het rijbewijs, de Vlaamse Regering zich kan beroepen op de impliciete bevoegdheden.

Met Richtlijn 2018/645 worden daarnaast ook alle verwijzingen naar ingetrokken of vervangen Uniehandelingen geschrapt of aangepast, dit om de juridische duidelijkheid in Richtlijn 2003/59/EG te verbeteren.

De definitie, vermeld in artikel 2, 35°, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 wordt in die zin dan ook aangepast.

Artikel 4

Richtlijn 2003/59/EG bevat een aantal vrijstellingen van de vereiste van vakbekwaamheid.

Met Richtlijn 2018/645 worden de vrijstellingen van de vereiste van vakbekwaamheid op een aantal punten gewijzigd, rekening houdend met gelijkaardige vrijstellingen op grond van Verordening (EG) nr. 561/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 tot harmonisatie van bepaalde voorschriften van sociale aard voor het wegvervoer, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 3821/85 en (EG) nr. 2135/98 van de Raad en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 3820/85 van de Raad. Hiermee beogen het Europees Parlement en de Raad zekerheid te verschaffen en de samenhang met andere Uniehandelingen te waarborgen.

Daarnaast worden ook een aantal vrijstellingen ingevoerd waarbij het besturen van een voertuig niet de voornaamste activiteit van de bestuurder betreft en het voor de bestuurder dus een, volgens het Europees Parlement en de Raad, buitensporige last zou opleveren hen voor te schrijven aan de eisen van Richtlijn 2003/59/EG te voldoen. Het begrip 'voornaamste activiteit' wordt hierbij, overeenkomstig de omschrijving hiervan in de overwegingen bij Richtlijn 2018/645, gedefinieerd als "30% of meer van de maandelijkse werktijd".

Met artikel 4 van voorliggend voorontwerp van besluit worden, in overeenstemming met Richtlijn 2018/645, een aantal wijzigingen aangebracht en een aantal toevoegingen gedaan aan de vrijstellingen zoals vervat in artikel 4 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007.

Richtlijn 2018/645 voert ook twee nieuwe vrijstellingen in waarbij voor de invulling ervan aan de lidstaten enige beleidsruimte wordt gelaten:

- Bestuurders van voertuigen die actief zijn in plattelandsgebieden voor het bevoorraden van de eigen onderneming en die geen vervoersdiensten aanbieden, zijn vrijgesteld van de vereiste van vakbekwaamheid mits de lidstaten van mening zijn dat het vervoer sporadisch plaatsvindt en geen gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid.
- Bestuurders van voertuigen die door landbouw-, tuinbouw-, bosbouw-, veeteelt- of visserijbedrijven worden gebruikt voor het vervoer van goederen in het kader van hun eigen bedrijvigheid, zijn vrijgesteld van de vereiste van vakbekwaamheid behalve als het besturen van het voertuig deel uitmaakt van de voornaamste activiteit van de bestuurder of het rijden over een grotere afstand geschiedt dan de in het nationale recht vastgelegde afstand vanaf de basis van de onderneming die het voertuig bezit, huurt of leaset.

De eerste vrijstelling wordt niet overgenomen in voorliggend voorontwerp van besluit.

De bevolkingsdichtheid, de drukte en de dichtheid op de wegen zijn in het Vlaamse Gewest immers nergens van die aard dat dit vervoer geen gevolgen zou hebben voor de verkeersveiligheid.

Wat de tweede vrijstelling betreft, wordt de maximaal toelaatbare afstand vanaf de basis van de onderneming die het voertuig bezit, huurt of leaset op 5 kilometer gebracht. Dat betekent dus dat indien het vervoer door landbouw-, tuinbouw-, bosbouw-, veeteelt- of visserijbedrijven van goederen in het kader van hun eigen bedrijvigheid over meer dan 5 kilometer vanaf de basis van de onderneming die het voertuig bezit, huurt of leaset, geschiedt, de bestuurder van het voertuig niet vrijgesteld zal zijn van de vereiste van vakbekwaamheid. De reden hiervoor is te vinden in het feit dat de infrastructuur en de drukte in het Vlaamse Gewest niet van die aard zijn om vervoer over een grotere afstand vrij te stellen.

Volledigheidshalve wordt hier opgemerkt dat het exclusief aan de gewesten toekomt om te bepalen op welke bestuurders de voorschriften inzake vakbekwaamheid al dan niet van toepassing zijn. Gelet op het duidelijke standpunt van de Raad van State in de arresten nr. 244.095 (2 april 2019) en nr. 245.065 (2 juli 2019), moet worden geconcludeerd dat er geen enkele reden is om de regels inzake de vrijstellingen van de vakbekwaamheid uit te sluiten van de gewestbevoegdheid, over welke voertuigen het ook gaat.

Artikel 5

Artikel 5 van voorliggend voorontwerp van besluit voert de algemene bepaling in dat een bestuurder voldoet aan de vereisten met betrekking tot de vakbekwaamheid indien hij in het bezit is van een geldig rijbewijs, een geldig bestuurdersattest of een geldige kwalificatiekaart bestuurder, uitgereikt door de bevoegde autoriteit van een lidstaat van de Europese Unie of van de Europese Economische ruimte of van Zwitserland, waarop de code 95 vermeld wordt.

Hierop bestaat een uitzondering voor het bestuurdersattest. De vermelding van de code 95 op het bestuurdersattest is niet verplicht als het document voor 22 mei 2020 afgeleverd werd. Dit betekent dus dat bestuurdersattesten waarop de code 95 niet vermeld wordt en die afgeleverd zijn voor 22 mei 2020, toch nog geldig zijn tot aan hun vervaldatum.

Artikel 6

Zoals hierboven reeds werd aangegeven, wordt er in Richtlijn 2018/645 niet meer gesproken over de “communautaire code 95” maar wel over de “Uniecode 95”.

Gezien dit als dusdanig werd aangepast in de definitie van het begrip “code 95”, wordt met artikel 6 van voorliggend voorontwerp van besluit in artikel 6, §2, van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 de zinsnede “communautaire code 95” vervangen door “code 95”.

Op het vlak van de bevoegdheid van het gewest kan hiervoor verwezen worden naar wat hierboven bij de bespreking van artikel 3 werd opgenomen.

Artikel 7

Overeenkomstig Richtlijn 2003/59/EG kon het bewijs van het bezit van vakbekwaamheid voor bestuurders die personenvervoer over de weg verrichten, ook geleverd worden aan de hand van een daartoe bestemd, nationaal certificaat.

Met Richtlijn 2018/645 wordt deze mogelijkheid niet meer voorzien.

In die zin wordt in artikel 8, §1, 3° van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 het certificaat dan ook vervangen door de kwalificatiekaart bestuurder en wordt het tweede lid van artikel 8, §1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007, waarin wordt bepaald dat het model van het certificaat wordt bepaald door de Minister, opgeheven.

Daarnaast wordt er, zoals hierboven reeds werd aangegeven, in Richtlijn 2018/645 niet meer gesproken over de “communautaire code 95” maar wel over de “Uniecode 95”.

Gezien dit als dusdanig werd aangepast in de definitie van het begrip “code 95”, wordt met artikel 7 van voorliggend voorontwerp van besluit in artikel 8 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 de zinsnede “communautaire code 95” vervangen door “code 95”.

Op het vlak van de bevoegdheid van het gewest kan hiervoor verwezen worden naar wat hierboven bij de bespreking van artikel 3 werd opgenomen.

Artikel 8

Aanvankelijk was het overeenkomstig artikel 13/1, §1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 mogelijk om een kwalificatiekaart bestuurder te krijgen voor personen die in België overeenkomstig artikel 3, §4, tweede lid van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 nascholing hebben gevolgd en die niet beantwoorden aan de voorwaarden om in België een rijbewijs te krijgen als het land waarin zij hun verblijfplaats hebben de getuigschriften van nascholing bedoeld in artikel 45 niet erkent.

Overeenkomstig artikel 8 van het voorliggende voorontwerp van besluit kan de kwalificatiekaart bestuurder ook uitgereikt worden aan bestuurders die in België het getuigschrift van basiskwalificatie moeten behalen omdat zij werken voor een onderneming die in België gevestigd is of die beschikken over een Belgische werkvergunning en die niet beantwoorden aan de voorwaarden om in België een rijbewijs te krijgen. In artikel 8 wordt de aanvraagprocedure in dat verband verder uitgewerkt.

Artikel 9

Om een kwalificatiekaart bestuurder te kunnen verkrijgen, moet het rijbewijs voor de voertuigcategorie in kwestie waarvan de bestuurder houder is, overeenkomstig artikel 9 van voorliggend voorontwerp van besluit nog geldig zijn.

Daarnaast wordt voorzien dat de aanvraag om een kwalificatiekaart bestuurder voor personen die in België overeenkomstig artikel 3, §4, tweede lid van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 nascholing hebben gevolgd en die niet beantwoorden aan de voorwaarden om in België een rijbewijs te krijgen als het land waarin zij hun verblijfplaats hebben de getuigschriften van nascholing bedoeld in artikel 45 niet erkent, op elektronische wijze moet gebeuren.

Artikel 10

Met Richtlijn 2018/645 wordt de organisatie van opleidingen verbeterd en gemoderniseerd.

Zo krijgen de lidstaten de mogelijkheid om voor een deel van de opleiding een beroep te doen op instrumenten op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT) zoals e-learning en gemengd leren. Een aanzienlijk deel van de opleiding moet evenwel gevolgd worden in een daartoe erkend opleidingscentrum.

Daarnaast geeft Richtlijn 2018/645 een grotere plaats aan verkeersveiligheidsthema's in de opleiding.

In die zin worden met artikel 10 van voorliggend voorontwerp van besluit een aantal wijzigingen aan artikel 45 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 met betrekking tot de nascholing aangebracht.

Tijdens de nascholing mag een bestuurder niet tweemaal exact dezelfde module volgen. De bestuurder mag daarentegen wel twee modules met betrekking tot eenzelfde thema volgen indien hij een herhaling van het thema nodig acht.

Artikel 11

De geldigheid van het bewijs van vakbekwaamheid wordt verlengd voor een periode van vijf jaar indien de bestuurder aantoont dat hij tenminste 35 kredietpunten heeft verworven door het volgen van nascholing binnen een periode van vijf jaar voorafgaand aan de datum van de verlenging.

Per gevolgde nascholingsmodule van tenminste zeven uur, worden zeven kredietpunten toegekend.

Een bestuurder moet tenminste één module over elk van de drie volgende onderwerpen volgen:

1. Rationeel rijden op basis van de veiligheidsvoorschriften;
2. Toepassing van de voorschriften;
3. Gezondheid, verkeers- en milieuveiligheid, dienstverlening, logistiek.

Vermits er ook in andere EU-wetgeving opleidingen verplicht zijn en Richtlijn 2018/645 de samenhang tussen de verschillende vormen van de op grond van EU-wetgeving vereiste opleidingen wil waarborgen, wordt de mogelijkheid voorzien om verschillende types relevante opleidingen te combineren.

Er wordt dan ook bepaald dat ook de opleidingen inzake het vervoer van gevaarlijke goederen, het vervoer van dieren en de omgang met personen met een handicap als nascholing kunnen worden beschouwd.

Voor elk van deze opleidingen worden zeven kredietpunten toegekend mits de bestuurder kan aantonen dat hij de opleiding gevolgd heeft.

De opleidingen inzake het vervoer van gevaarlijke goederen en het vervoer van dieren worden beschouwd als een module met betrekking tot het onderwerp 'toepassing van de voorschriften' in het kader van de nascholing voor de categorie C. De opleiding inzake de omgang met personen met een handicap wordt beschouwd als een module met betrekking tot het onderwerp 'rationeel rijden op basis van de veiligheidsvoorschriften' in het kader van de nascholing voor de categorie D.

Artikel 12

Zoals hierboven reeds uiteengezet, is het met Richtlijn 2018/645 voor bestuurders die personenvervoer over de weg verrichten niet langer mogelijk om het bewijs van het bezit van vakbekwaamheid te leveren aan de hand van een daartoe bestemd, nationaal certificaat.

Vermits deze mogelijkheid in artikel 8, §1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 wordt geschrapt, wordt artikel 55/1 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007, waarin de retributie voor de afgifte van het certificaat of een duplicaat wordt geregeld, met artikel 12 van voorliggend ontwerp van besluit dan ook opgeheven.

Artikel 13

Artikel 6.3 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming schrijft voor dat regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert, minstens volgende essentiële elementen van die verwerking moet vermelden:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke.

Vermits het Departement Mobiliteit en Openbare Werken in het kader van de aanvragen tot het verkrijgen van een kwalificatiekaart bestuurder persoonsgegevens zal verwerken, wordt met artikel 13 van voorliggend voorontwerp van besluit aan titel 6 'Algemene bepalingen' van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 een hoofdstuk 3 betreffende de verwerking van persoonsgegevens toegevoegd.

Artikel 55/2 van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 bevat een overzicht van de (persoons)gegevens die het Departement Mobiliteit en Openbare Werken verzamelt en verwerkt.

Artikel 55/3 duidt tevens aan dat het Departement Mobiliteit en Openbare Werken de verwerkingsverantwoordelijke is van deze gegevens.

Verder bevat artikel 55/4 voor elk van de gegevens de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden. Dit is meer bepaald voor het uitreiken van de kwalificatiekaarten bestuurder, inspectie en controle alsook voor statistische doeleinden.

Tot slot vermeldt artikel 55/5 de opslagperiode van de verzamelde gegevens. De gegevens worden vijf jaar bewaard, dit in overeenstemming met de duurtijd van een opleidingscyclus in het kader van de nascholing.

Artikel 14

Met Richtlijn 2018/645 worden een aantal wijzigingen aan de kwalificatiekaart bestuurder aangebracht.

De wijzigingen aan de bepalingen betreffende het model van de kwalificatiekaart bestuurder en het nieuwe model van kwalificatiekaart bestuurder zelf zijn vervat in artikel 16 van voorliggend voorontwerp van besluit.

Om een soepele overgang mogelijk te maken, moeten geldige kwalificatiekaarten bestuurder, die afgegeven zijn voor 22 mei 2020 – zijnde de datum waarop de nieuwe bepalingen betreffende het model van de kwalificatiekaart bestuurder en het nieuwe model van kwalificatiekaart bestuurder zelf in werking treden – en die dus in overeenstemming zijn met de regels die golden voor de toepassing van de gewijzigde bepalingen, worden erkend tot aan hun vervaldatum.

Dit wordt bevestigd in artikel 14 van voorliggend voorontwerp van besluit.

Daarnaast wordt in dit artikel ook voorzien dat de opleidingen inzake het vervoer van gevaarlijke goederen, het vervoer van dieren en de omgang met personen met een handicap pas in aanmerking kunnen worden genomen als nascholing mits zij gevolgd worden vanaf de datum van inwerkingtreding van voorliggend voorontwerp van besluit, zijnde 22 mei 2020.

Artikel 15

Zoals hierboven reeds aangegeven, krijgen verkeersveiligheidsthema's met Richtlijn 2018/645 een grotere plaats in de opleiding. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om gevarenperceptie en de bescherming van kwetsbare weggebruikers, rijden in extreme weersomstandigheden en afwijkende ladingen vervoeren, ... Daarnaast beoogt de richtlijn ook de algemene relevantie van de opleiding voor bestuurders te verhogen. Zo hebben ondertussen heel wat slimme vervoerssystemen hun intrede gedaan en werd zuinig rijden belangrijker.

In de cursussen moet ook hieraan aandacht worden besteed.

Artikel 15 van voorliggend voorontwerp van besluit past de onderwerpen in het kader van de nascholing hieraan aan.

Artikel 16

Met artikel 16 van voorliggend voorontwerp van besluit worden een aantal wijzigingen aan de bepalingen betreffende het model van de kwalificatiekaart bestuurder aangebracht en wordt een nieuw model van kwalificatiekaart bestuurder ingevoerd.

Artikel 17

Richtlijn 2018/645 bepaalt in artikel 3, eerste lid, eerste alinea dat de lidstaten vóór 23 mei 2020 de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking dienen te laten treden om aan deze richtlijn te voldoen, met uitzondering van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen om aan artikel 1, punt 6, van de richtlijn te voldoen (met betrekking tot het handhavingsnetwerk) en die in werking treden vóór 23 mei 2021.

In het voorliggende voorontwerp van besluit worden de bepalingen met betrekking tot het handhavingsnetwerk nog niet omgezet vermits dit nog ontwikkeld dient te worden in samenwerking met de Commissie.

Het voorliggende voorontwerp van besluit treedt dienvolgens in werking op de uiterste toepassingsdatum van 22 mei 2020.

Artikel 18

De Vlaamse minister, bevoegd voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De opmaak en uitreiking van de kwalificatiekaart bestuurder brengt extra kosten met zich mee voor wat betreft druk en verzending. Op basis van de informatie die we van de Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer verkregen over de opmaak en uitreiking van de kaarten in het verleden, ramen we de jaarlijkse kost voor de uitreiking van de kwalificatiekaarten op duizend achthonderdnegenenveertig euro. Daarnaast voorzien we een eenmalige kost van drieduizend euro voor het ontwerp van het sjabloon van de kaart en het programma nodig voor het printen van de kaarten.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het merendeel van de taken verbonden aan het ontwerp worden al uitgevoerd door personeel van de Vlaamse overheid. De werkingskost van de extra taken worden opgevangen binnen de beschikbare kredieten.

De extra taak, namelijk de opmaak en uitreiking van de kwalificatiekaart bestuurder, wat nu nog gebeurt door de Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer, zal worden opgenomen door het beschikbare personeel.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering wordt voor advies voorgelegd aan de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Vlaamse Toezichtscommissie en de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 4 mei 2007 betreffende het rijbewijs, de vakbekwaamheid en de nascholing van bestuurders van voertuigen van de categorieën C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D, D+E;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken:

* te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) in te winnen;

* te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse Toezichtsc commissie in te winnen;

* te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;

* te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen en voornoemd advies geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- bijlage bij het voorontwerp van besluit model van de kwalificatiekaart bestuurder
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord